

Nr 7.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 februari 1912 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående
upplåtande af lägenheter från förra häradshöfding-
bostället Sunnegata nr 2 Uppegården i Skaraborgs län.*

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 22 december 1911 aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande granskning hänvisad proposition, nr 13, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att till förra häradshöfdingbostället 1 mantal Sunnegata nr 2 Uppegården i Otterstads socken af Skaraborgs län hörande torpet Klackered äfvensom utskiftena Ullsmossen I, Ullsmossen II, Ullsmossen III, Vintermossen och Hedkålgården må hvart för sig med i statsrådsprotokollet närmare angifna areal upplåtas, Vintermossen och Hedkålgården genom försäljning å offentlig auktion till den högstbjudande under de i kungl. brefvet den 29 maj 1874 omförmälda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1913 samt de öfriga områdena enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll i detta ärende anfört följande.

»Vid uppskattningsförrättning, som under år 1910 hållits å det genom domänstyrelsens kontrakt den 10 juli 1891 på 20 års tid från den 14 mars 1893 utarrenderade förra häradshöfdingbostället Sunnegata

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 10 saml. 4 häft. (Nr 7—11.) 1

nr 2 Uppegården om 1 mantal i Otterstads socken af Skaraborgs län, har väckts förslag om upplåtande af vissa områden från egendomen.

Detta ärende har domänstyrelsen underställt Kungl. Maj:ts pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver nämnda förrättning samt öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland en af vice kommissionslandtmätaren Olof Nilsson år 1909 öfver egendomens inägor upprättad karta med beskrifning äfvensom en karta öfver rågångarna omkring alla ägorna till egendomen.

Af de sålunda inkomna handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 2.3 mil från Lidköping och hvars ägoområde är fördeladt i ett flertal från hvarandra genom främmande ägor åtskilda skiften, innehåller en inägoareal af tillsammans 56 hektar 18.6 ar, hvarjämte den till egendomen hörande skog och hagmark omfattar omkring 42 hektar 41.5 ar. Nuvarande arrendet utgår med 680 kronor.

Å egendomen finnes ett med kronan tillhöriga manshus och ladugård försedt torp, benämndt Klackered, som omfattar ett af förenämnda skiften, motsvarande ägofigurerna å kartan nr 147—176 med en areal af 5 hektar 25.2 ar, däraf 2 hektar 93.2 ar tomt och åker, 26 ar äng och 2 hektar 6 ar betesmark.

Beträffande egendomens lämplighet för styckning hafva uppskattningsmännen hemställt, dels att förberörda torp Klackered med ofvan angifna areal måtte till inköp hembjudas torparen Axel Storm, som innehaft detsamma i 12 år samt förklarar sig önska köpa detsamma. Vidare hafva uppskattningsmännen ansett nedan nämnda obebyggda skiften böra hvart för sig försäljas, nämligen:

Ullsmossen I, omfattande ägofigurerna å kartan nr 177—189 om 1 hektar 6.4 ar, däraf 1 hektar 3.2 ar åker och 3.2 ar impediment;

Ullsmossen II, omfattande ägofigurerna nr 190—206 om 2 hektar 33.8 ar, däraf 2 hektar 29.4 ar åker och 4.4 ar impediment;

Ullsmossen III, innehållande ägofigurerna nr 207—217 om 1 hektar 64.1 ar, däraf 1 hektar 59.6 ar åker och 4.5 ar impediment;

Vintermossen, innehållande ägofigurerna nr 246—249 om 33.7 ar åker; samt

Hedkålgården, innehållande ägofigurerna nr 250—255 om 35 ar, däraf 26.1 ar åker, 3.9 ar äng och 5 ar impediment.

Afståndet till hufvudgården utgör för Klackered samt Ullsmossen II och III omkring 0.3 mil och för Ullsmossen I, Vintermossen och Hedkålgården omkring 0.4 mil.

Uppskattningsmännen hafva åsatt lägenheterna följande saluvärden, nämligen Klackered 2,365 kronor, däraf 65 kronor för skogsmark och växande skog enligt vederbörande jägmästares värdering, Ullsmossen I 500 kronor, Ullsmossen II 1,100 kronor, Ullsmossen III 800 kronor, Vintermossen 160 kronor och Hedkålgården 130 kronor, hvarjämte följande arrendevärden föreslagits, nämligen för Klackered 65 kronor, för Ullsmossen I 25 kronor, för Ullsmossen II 55 kronor, för Ullsmossen III 40 kronor, för Vintermossen 8 kronor och för Hedkålgården 6 kronor 50 öre.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förordat försäljningen af nämnda områden och i likhet med uppskattningsmännen föreslagit, att Klackered måtte till åsatt saluvärde hembjudas åt nuvarande innehafvaren Axel Storm.

Domänstyrelsen har meddelat, att styrelsen i skrifvelse den 3 mars 1911 anmodat Kungl. Maj:ts befallningshafvande att inforra upplysning från uppskattningsmännen, huruvida de till försäljning föreslagna utskiftena lämpade sig för bildande af egna hem eller ej. Till svar härå hade uppskattningsmännen upplyst, att skiftena Vintermossen och Hedkålgården vore af så ringa omfattning, att de näppeligen ägnade sig för bebyggande, hvarför fördelaktigast skulle vara, om de afyttrades utan sådan skyldighet; samtliga öfriga områden vore däremot för egnahemsanläggning lämpliga.

Med anledning häraf har domänstyrelsen hemställt, att försäljning af skiftena Vintermossen och Hedkålgården finge äga rum å offentlig auktion, hvaremot de öfriga områdena borde afyttras enligt gällande grunder för egnahemsupplåtelse.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 13 februari 1912.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.